

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 262.533 van 3 maart 2025
in de zaak A. 239.420/VII-42.092**

In zake : XXX
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Johannes Baelde en Esther Jaspaert
 kantoor houdend te 8200 Sint-Michiels (Brugge)
 Koning Albert I-laan 40, bus 00.01
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen : de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de
 staatssecretaris voor Asiel en Migratie
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Tine Bricout en Carmenta Decordier
 kantoor houdend te 9041 Gent (Oostakker)
 Orchideestraat 61A
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het cassatieberoep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 23 juni 2023, strekt tot de cassatie van arrest nr. 289.552 van 30 mei 2023 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Het cassatieberoep is toelaatbaar verklaard bij beschikking nr. 15.530 van 17 augustus 2023.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een verslag opgesteld, op grond van artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 november 2006 ‘tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State’.

Verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van de procedure teneinde te worden gehoord ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 november 2024.

Staatsraad Frédéric Vanneste heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Oriane Todts, die *loco* advocaten Johannes Baelde en Esther Jaspaert verschijnt voor verzoeker, en advocaat Tine Bricout, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Uit het bestreden arrest blijkt dat verzoeker, die verklaart van Nigeriaanse nationaliteit te zijn, op 7 april 2022 een aanvraag heeft ingediend tot de afgifte van een verblijfskaart als familielid van een burger van de Europese Unie, meer bepaald als zoon van zijn Belgische moeder.

Op 3 oktober 2022 neemt de verwerende partij de beslissing tot weigering van een verblijf van meer dan drie maanden.

Verzoeker stelt tegen deze beslissing een beroep tot nietigverklaring in bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Op 29 november 2022 wordt aan verzoeker via JBox de vraag gesteld of hij een synthesesmemorie wenst neer te leggen. Hij antwoordt niet binnen de in artikel 39/81, vierde lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen voorziene termijn van acht dagen.

Met arrest nr. 289.552 van 30 mei 2023 verwerpt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen het beroep tegen deze beslissing bij gebrek aan belang. Dit is het bestreden arrest.

IV. Regelmatigheid van de rechtspleging

4. Verzoeker betoogt in de memorie van wederantwoord dat het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel en het recht van verdediging in de procedure voor de Raad van State zijn geschonden omdat hij slechts kennis kon nemen van een deel van de memorie van antwoord.

Dit argument mist feitelijke grondslag. Uit het rechtsplegingsdossier blijkt dat de Raad van State bij brief van 14 december 2023 “een afschrift van de volledige memorie van antwoord” aan verzoeker heeft bezorgd en daarbij heeft verduidelijkt dat hij “derhalve over een nieuwe termijn van 30 dagen [beschikt] om een memorie van wederantwoord in te dienen vanaf ontvangst van onderhavige brief.” Verzoeker heeft een nieuwe memorie van wederantwoord ingediend op 10 januari 2024.

In de memorie van wederantwoord stelt verzoeker ook dat “verweerder de mogelijkheid kreeg om zijn memorie opnieuw in te dienen zodat deze memorie volledig ter kennis kon worden gesteld” en dit “zonder negatieve

implicaties”. Aldus zou sprake zijn van “verschillende maten en gewichten”. Ook dit argument mist feitelijke grondslag. Uit het rechtsplegingsdossier blijkt dat de verwerende partij een volledige memorie van antwoord heeft ingediend via een ter post aangetekend schrijven van 22 september 2023. De verwerende partij kreeg daarna niet de mogelijkheid om een nieuwe memorie van antwoord in te dienen.

Er is geen schending van het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel of het recht van verdediging in de procedure voor de Raad van State.

V. Onderzoek van het enige middel

Uiteenzetting van het middel

5. Verzoeker voert in een enig middel de schending aan van de artikelen 6 en 13 van het Europees verdrag voor de Rechten van de Mens (hierna: EVRM), van artikel 47 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, van de rechten van verdediging als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur *juncto* “de rechtsregels die de jurisdictionele motiveringsplicht van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen beheersen”, zijnde artikel 149 van de Grondwet, artikel 39/65, eerste lid, van de wet van 15 december 1980 ‘betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen’ (hierna: vreemdelingenwet) en van het algemeen rechtsbeginsel van de jurisdictionele motiveringsplicht, van het rechtszekerheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel als beginselen van behoorlijk bestuur.

Verzoeker acht de voormelde bepalingen en beginselen geschonden doordat het bestreden arrest getuigt van een overdreven formalisme, waardoor zijn recht op toegang tot de rechter wordt ondermijnd. In het bestreden arrest is onvoldoende rekening gehouden met zijn argument dat er sprake is van overmacht bij de kennisname door zijn advocaat van het schrijven van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. De termijn van acht dagen zoals bepaald in

artikel 39/81, vierde lid, van de vreemdelingenwet is weliswaar overschreden, doch verzoeker kon geen kennis nemen van de brief die de griffie op 29 november 2022 via JBox stuurde met de vraag of verzoeker een synthesesnota wenste neer te leggen omdat de DPA-diensten op dat ogenblik door technische problemen blijkbaar niet (goed) werkten. Verzoeker stelt dat door zijn raadsman sinds eind november geen door DPA automatisch gegenereerde meldingen van nieuwe berichten meer werden ontvangen, waardoor hij evenmin een melding ontving van de brief in verband met de synthesesnota. Aangezien het DPA-systeem normaal gezien naar behoren dient te werken en aldus meldingen moet versturen wanneer er een JBox-bericht binnen komt, meent verzoeker dat zijn raadsman erop kon vertrouwen dat dit steeds op die manier zou gebeuren, hetgeen echter niet het geval was, waardoor hij pas op 16 december 2022 kennis nam van voormelde brief. Door de termijn van acht dagen zo strikt te interpreteren en zelfs deze situatie van technische overmacht, waarbij zijn raadsman niet op de hoogte werd gebracht van de brief van de griffie, niet in aanmerking te nemen als overmacht, ontnemt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen verzoeker de mogelijkheid tot een daadwerkelijk rechtsmiddel.

Nu de termijn van acht dagen om te laten weten of al dan niet een synthesesmemorie zal worden ingediend, op zich al een zeer beperkte én beperkende termijn is, wordt de kans op een daadwerkelijk rechtsmiddel en de toegang tot de rechter volgens verzoeker al uitermate beperkt. Om alsnog een daadwerkelijk rechtsmiddel te kunnen aanwenden is volgens hem enige flexibiliteit aan de orde met betrekking tot de interpretatie van artikel 39/81, vierde lid, van de vreemdelingenwet. Verzoeker wijst er dienaangaande nog op dat in arrest nr. 284.017 van 30 januari 2023 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de heropening van de debatten wel werd bevolen wegens een storing op het netwerk van JBox in de dagen voorafgaand aan de indiening van het beroep. Verzoeker wijst tevens op arrest nr. 235.968 van 4 oktober 2016 van de Raad van State waarin geoordeeld werd dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de bepaling uit artikel 39/81, vierde lid, van de vreemdelingenwet (*juncto* artikel 3, § 1, lid 1, van het koninklijk besluit van 21

december 2006 ‘betreffende de rechtspleging voor de Raad voor de Vreemdelingenzaken’) te strikt interpreteert. In die zaak verstuurde de betrokkene de kennisgeving dat hij geen synthesesmemorie wenste neer te leggen per gewone brief binnen de voorziene termijn van acht dagen, terwijl de wet voorschrijft dat dit bij aangetekende brief moet gebeuren.

6. In de memorie van wederantwoord herhaalt verzoeker het middel. Hij voegt toe dat afdoende werd aangetoond dat de instellingen van de eigen IT-beheerder niets te maken hadden met het probleem waardoor verzoeker geen kennis kon nemen van de brief omtrent de synthesesmemorie.

Beoordeling

Ontvankelijkheid van het middel

7. Artikel 6 van het EVRM is niet van toepassing op geschillen betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, zodat verzoeker te dezen niet op ontvankelijke wijze een schending ervan kan inroepen.

Een schending van artikel 13 van het EVRM kan niet op zichzelf worden ingeroepen, maar moet steeds samen met de schending van andere door het verdrag beschermde rechten en vrijheden worden opgeworpen. Te dezen roept verzoeker enkel een schending in van artikel 6 van het EVRM. Aangezien artikel 6 van het EVRM niet toepasselijk is, kan verzoeker zich niet op ontvankelijke wijze beroepen op een schending van artikel 13 van het EVRM in combinatie met artikel 6 van het EVRM.

Verzoeker betwist de motivering van het bestreden arrest inhoudelijk, zonder uiteen te zetten op welke wijze de in artikel 39/65 van de vreemdelingenwet vervatte jurisdictionele motiveringsplicht als vormvereiste zou zijn geschonden.

De zorgvuldigheidsplicht, het vertrouwensbeginsel, het gelijkheidsbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel en de rechten van verdediging als algemene beginselen van behoorlijk bestuur zijn niet van toepassing op jurisdictionele beslissingen zoals het bestreden arrest. Verzoeker laat ook niet gelden dat de inhoud van één van deze beginselen zou zijn geschonden met het bestreden arrest.

Het enige middel is in de aangegeven mate niet ontvankelijk.

Gegrondheid van het middel

8. Artikel 39/81, vierde lid, van de vreemdelingenwet bepaalt wat volgt:

“De verzoekende partij beschikt, te rekenen vanaf de in het derde lid bedoelde kennisgeving, over een termijn van acht dagen om de griffie in kennis te stellen of zij al dan niet een synthesememorie wenst neer te leggen. Indien de verzoekende partij geen kennisgeving heeft ingediend binnen deze termijn, doet de Raad nadat de partijen die daarom verzocht hebben gehoord zijn, onverwijld uitspraak, waarbij het ontbreken van het vereiste belang wordt vastgesteld.”.

Op grond van voormeld artikel dient de verzoekende partij aldus binnen de acht dagen na de kennisgeving van het schrijven van de griffie, mee te delen of zij een synthesememorie wenst in te dienen. Bij gebreke hiervan wordt het ontbreken van het vereiste belang vastgesteld.

Verzoeker betwist niet dat de in artikel 39/81, vierde lid, van de vreemdelingenwet voorgeschreven termijn van acht dagen werd overschreden, doch stelt dat hij te dezen overmacht kon inroepen omwille van technische problemen met JBox, waardoor hij geen automatisch gegenereerde mail mocht ontvangen met de melding dat hij een nieuw bericht had ontvangen in JBox.

9. Luidens artikel 47 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie heeft eenieder recht op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak, binnen een redelijke termijn, door een onafhankelijk en onpartijdig gerecht dat vooraf bij wet is ingesteld.

Het recht op toegang tot een rechter is echter niet absoluut en kan worden onderworpen aan procedureregels, voor zover zij niet van aard zijn de toegang tot de rechter onmogelijk te maken, een legitiem doel nastreven, en er een redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen het nagestreefde doel en de gebruikte middelen. Bij de toepassing van zulke procedureregels moet de rechter zowel overdreven formalisme, dat afbreuk zou doen aan de eerlijkheid van het proces, als overdreven flexibiliteit, die de procedureregels waardeloos zou maken, vermijden.

Het algemeen rechtsbeginsel volgens hetwelk de strengheid van de wet kan worden gematigd in geval van overmacht, verplicht de rechter om de sanctie die gesteld wordt op de overtreding van een procedureregule te matigen wanneer de overtreding het gevolg is van een geval van overmacht.

Overmacht veronderstelt een buiten de wil van de betrokkene gelegen feit of gebeurtenis die hij niet kon voorzien of vermijden. De bewijslast van overmacht rust op degene die er zich op wil beroepen.

De Raad van State treedt als cassatierechter niet in de beoordeling van de zaak zelf en hij onderzoekt dus niet of een bepaald feit al dan niet overmacht vormt in hoofde van degene die ze inroept. Wel kan hij desgevraagd nagaan of de feitenrechter de juiste draagwijdte van het begrip overmacht heeft miskend.

10. Het bestreden arrest stelt dat “[e]en systeem waardoor een advocaat een e-mailbericht kan krijgen telkens er stukken worden ontvangen via JBox (...) een bijkomende dienstverlening (is) waarop een beroep kan worden

gedaan”, dat “[deze bijkomende dienstverlening] een advocaat niet vrij[stelt] van de verplichting om op regelmatige tijdstippen na te gaan of er berichten via JBox werden ontvangen” en dat “[h]et feit dat (...) dit aanvullend systeem niet deugdelijk werkte – uit de aan de Raad voorgelegde stukken kan daarenboven worden afgeleid dat de gebrekkige werking wellicht het gevolg is van instellingen door de IT-beheerder op het advocatenkantoor – (...) niet (impliceert) dat de berichten via JBox niet werden ontvangen of niet konden worden gelezen”.

Het bestreden arrest wijst aldus op feitelijke gegevens die hebben geleid tot het gebrek aan kennisname van het bericht in Jbox, en waarvan verzoeker niet aantoont dat hij ze niet kon voorzien of vermijden, en miskent bijgevolg niet de draagwijdte van het begrip overmacht.

11. Nog daargelaten dat de arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen geen precedentenwerking hebben, bestaat, anders dan in arrest nr. 284.017 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, geen betwisting of twijfel over het feit dat de brief van de griffie rechtsgeldig werd overgemaakt aan verzoeker. Ook arrest nr. 235.968 van 4 oktober 2016 van de Raad van State is niet dienstig omdat in voormeld arrest geen betwisting bestond over de tijdigheid waarbinnen het betrokken stuk werd ingediend maar wel over de wijze waarop dit stuk werd overgemaakt (per gewone in plaats van per aangetekende brief).

12. Anders dan hoe verzoeker het ziet, motiveert de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen met voormelde overwegingen waarom de door verzoeker ingeroepen omstandigheden naar zijn oordeel geen overmacht uitmaken. Daarmee is voldaan aan de juridictionele motiveringsplicht.

13. Gelet op het voorgaande toont verzoeker geen schending aan van artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

14. Het enige middel is, in de mate dat het ontvankelijk is, ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het cassatieberoep.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op een rolrecht van 200 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 154 euro, die verschuldigd is aan de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op drie maart tweeduizend vijftientig door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Carlo Adams,	kamervoorzitter,
Francis Van Nuffel,	staatsraad,
Frédéric Vanneste	staatsraad,
met bijstand van	
Bart Tettelin,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Carlo Adams